

dan gelen *Mevsim Normalleri*'nde boyu kısa ama hacmi geniş öyküler göze çarpıyordu. 2015'te okurlarla buluşan *Filler ve Balıklar* ise bir öykü kitabına göre ele

aldığı meseleler, kimlik tahlilleri, bireyin yaşam boyu içinde tepinip durduğu gerçekliğine eğilişi bakımından çok daha hacimli bir çalışma.

Bu defa kısa cümlelerle, boyu biraz daha uzamış öyküler var karşımızda. *Filler ve Balıklar* hem yazar hem de çağdaş öykünün doğası için çok özel bir çalışma. Öykü, içinde hareket etmenin, cümleyle ve genel yapıyla oynamanın maharet istediği bir türken, burada cümleler kısalıyor ama öyküler bir kedi cesareti ve endamıyla esniyor. Öykücü âdeta öyküsünde dans ediyor. Kısalan cümlelerin giderek fiiller yığımına dönüşmesi de okumayı zorlaştırmıyor, aksine yalınlığı ve akıcı anlatımı korumak adına üzerinde ne kadar düşünüldüğünü, işçiliğini gözler önüne seriyor. Örneğin, kitaptaki "Av" adlı öykü bu iyi örneklerden biri; "Üç Çeyrekte Füg Gölü" ve "Ammo'ya Bir Tabut"la beraber kitabın en çarpıcı öykülerinden. "Av" öyküsünden: "Balıkların gözkapakları yok diye onların acı çekmediğini mi sanıyorsun? Av dediğin, ölüme tanıklık etme tutkusudur. Seninle aynı dünyayı paylaşan bir canlıyı yok etmen, o yokoluş ânına tanıklığın ve senin yalnızca geride kalan olarak kendini hayatın galibi hissetme duygudur."

Filler ve Balıklar bellek zemini üzerine biçimiyle, karakterleri ve konu seçimleriyle yoğun bir işçilikle inşa edilmiş. Yaşamları boyunca

ca hiçbir şeyi unutmayan "filler" ve hafızalarının üç saniye mi altı ay mı olduğu halen tartışılan ama hepimizin zayıf hafızalı olarak bildiği "balıklar" kitabın adına imzalarını atmış bile. Öyküleri hafıza kavramı çerçevesi gibi görünse de, yazarın her öyküde insanı odağına alan, bireye yoldaşlık eden anlatıcı kimliği kendini gösteriyor.

Güneşliği Kitaplığı mutfağından çıkan, editörlüğünü Semih Gümüş'ün üstlendiği Köprü Kitaplar'a ilk romanı *Bana Sesini Bırak* ile katılan yazar, yalnızca gençleri değil, her yaşta okuru farklı yönleriyle etkilemişti. Neslihan Önderoğlu'nun, ilköğrenlik ve gençlik yıllarındaki okurlarla buluşması her iki taraf için de büyük bir şans. *Bana Sesini Bırak*'ta aile olmanın getirdiği sorumluluklar, bireyselliğin sorgulanışı, gençlerin gelecek düşleri ve kaygıları gibi pek

çok konuya değinme fırsatı bulan yazar, ilk romanında genç okurlar tarafından çok beğenilmişti.

Yeni öyküler yolda

Önderoğlu'nun edebiyat veriminden söz etmişken, bugünlerde Güneşliği Kitaplığı tarafından yayımlanacak yeni öykü kitabının müjdesini vermek gerekir. Gençler için yazdığı bu ilk öykü kitabı *Mutsuz Palyaçolar Örgütü* ile her yaşta ve her kesimden okur için yepyeni bir öykü evreni yaratıyor. Yazarın sahicilik duygusunu gençlere yazarken de koruması, öykü seslerindeki çeşitlilik, duygu yoğunluğu, yalın ve sıcak anlatımıyla övgüyü çokça hak eden bir kitap.

Mutsuz Palyaçolar Örgütü'nde sıcak bir sofranın yaratılması için masaya çok fazla şey konulmasına ihtiyaç olmadığını, bir evi aydınlatan şeyin orada yaşayan insanların ışı-

tısı olduğunu, *Mutsuz Palyaçolar Örgütü*'nü, cebinde kestane, hırkasında bir kediyle eve dönen Cemile'yi, denizin girilemeyecek kadar soğuk olduğu mimoza mevsimini, Zagor'un kime küstüğünü ve dünyanın kapısını bahçenin altında arayan yumurcakları bulmak mümkün.

Neslihan Önderoğlu, düşünle gerçeğin sınır kapısında, bireyin giderek derinleşen hallerinde ve yaşamın tedirginliğini giyinmiş kıyılarında, gerçeğin en saf halleriyle dolaşmaya devam ediyor. ■

HALİL TÜRKDEN

Neslihan Önderoğlu

Filler ve Balıklar

Notos Kitap, Ekim 2015, 153 s.

Bana Sesini Bırak

Güneşliği Kitaplığı, 2015, 148 s.

Mutsuz Palyaçolar Örgütü

Güneşliği Kitaplığı, Şubat 2016, 180 s.

Dünyanın kapılarını aralayan öyküler

Dergiden derlemelere, kitaplara kadar öyküler üzerine kurulu bir serüven Önderoğlu'nunki.

Bilge Karasu, "Öykü nedir?" sorusuna şu cevabı getirmişti: "Ancak öykülerimi yazarak anlayabileceğim bir şeydir bu. Öykünün tanımını, kuramını değil, kendisini arıyorum." Neslihan Önderoğlu, yerkürede yaşayan her bireye ve herkesin öyküsüne aynı gerçeklikte, hassaslıkta, merakta ve bazen de acımasızlıkta da ağır bir gerçek var elbette. Sıkıntının salt bireysel döngüsünü değil, toplumsal ve ailevi enkazlarda nasıl ortaya çıktığını ve insanı sarsışını ustalıkla anlatıyor. Ustalıkla evet, çünkü Önderoğlu'nun, Bilge Karasu'nun öykünün kendisini arayışını, öykünün duygusuna ve konusuna karışıp okuruyla metnin içinde karşılaşması sayesinde gerçekleştirdiğini düşünüyorum. Öykücünün öykü-

süne görgü tanıklığı etmesi zor iş vesselem.

Önderoğlu çağdaş edebiyatın akla ilk gelen öykücülerinden, en üretken isimlerinden biri. Ama onu akla gelen ilklerden yapan tek özelliği, öykülerinde kurduğu gerçekçi yapı, sahicilik duygusu değil elbette. Editörlüğünü yaptığı kitapların yanı sıra öykü dergiciliğine de emek vermiş bir editör, yayıncı ve yazar... Dergiden derlemelere, kitaplara kadar öyküler üzerine kurulu bir serüven onununki. Öykü ve öykü dergiciliğindeki verimini geçtiğimiz yıl bir de romanla taçlandırdı.

Unutmak file mi, balığa mı yakışır?

Neslihan Önderoğlu'na 2013 Halidun Taner Öykü Ödülü'nü getiren *İçeri Girmez miydiniz?* ve ardın-

Eski Türk filmlerinin tadı

Yaşadığımız kirli çağda pek de bulamadığımız temiz duygular, birbirine sıkıca kenetlenmiş aile gibi ruhsal ihtiyaçlar...

Kırlangıç Dönümü genç yazar Sinan Sülün'ün *Karahindiba* adlı öykü kitabından sonra ilk romanı. İletişim Yayınları'ndan çıkan kitabın kapağının hoş illüstrasyonu bile aslında okura nasıl bir roman okuyacağına dair ipucu veriyor. Suda yansıyan, birbirine iyice yaklaşmış iki âşık, yerde ağaçlardan düşmüş yapraklar ve hepsinin merkezinde küçük bir kırlangıç... Bir film karesine benzeyen bu görüntü bizi çocukluğumuzda çokça izlediğimiz Türk filmlerine götürüyor ki roman da aynı tadı veriyor diyebilirim. Samimiyetini ve saflığını hâlâ

aradığımız, bir döneme damgasını vurmuş 70'li yılların Yeşilçam sinemasından bir film izliyormuşum duygusuyla okudum kitabı, bittikten sonra ise aynı kekre tat, aynı kavuşmamış âşık hüznü, aynı kahreden dünya.

Sinan Sülün o içten ve alçakgönüllü atmosferi 2000'li yıllarda, İstanbul'da ve üstelik Nişantaşı'nda kurmayı ustalıkla başarmış diyebilirim. On yıl hapiste haksız yere yatan orta halli bir ailenin dâhi çocuğu Ali ile zengin bir

aileden gelen Verda'nın kısa süren aşkı diye kabaca bahsedebiliriz olay örgüsünden.

Oldukça klişe diye tabir edebileceğimiz bu olay örgüsünü gayet aşına olduğumuz bir biçimde işliyor Sinan Sülün. Üçüncü şahsın her

şeyi bilen bakış açısıyla anlatılan olaylar, tarih sırası da gözettiğinden hiçbir biçimde okuru zorlayacak bir roman değil. Hatta aşk romanları seven öğrencilerime rahatlıkla tavsiye edebileceğim, gençlerin çok seveceği bir kitap diyebilirim.

Romanda bu klasik akışı zaman zaman bozan tek şey Ali'nin rüyaları. Oldukça farklı, hatta çocukken otizmi sanılmış olan Ali, gördüğü işkenceler sonucu işlemediği suçu sahiplenmiş, yine de koğuş ar-